

Constituziun

Pleiv catolica-romana da Lumnezia

I. DISPOSIZIUNS GENERALAS

Concepziun	<p>Art. 1</p> <p>Sefundond sils artechels 98 e 99 dalla constituziun cantunala e sin ils art. 19 e suandonts dalla constituziun dalla Baseligia catolica dil cantun Grischun fuorman las persunas catolicas sesentas els vischinadis da Cumbel/Peiden, Lumbrein, Suraua e Vrin cun lur uclauns la Pleiv catolica-romana da Lumnezia (el text suandont: pleiv) La pleiv ei ina corporaziun autonoma dil dretg public.</p> <p>La Pleiv catolica-romana da Lumnezia sin territori dalla vischnaunca Lumnezia cumpeglia igl entir territori dils vischinadis da Cumbel/Peiden, Lumbrein, Suraua e Vrin.</p>
Lungatg official	<p>Art. 2</p> <p>Il romontsch sursilvan ei il lungatg official dalla pleiv. El duess vegnir applicaus leu nua ch`igl ei pusseivel.</p>
Intent	<p>Art. 3</p> <p>La Pleiv catolica-romana da Lumnezia</p> <ul style="list-style-type: none">• procura per ils mieds necessaris per la pastoraziun e protegia la libertad digl operar pastoral.• metta a disposiziun l`infrastructura religiusa.• sestenta per ina collaboraziun en la pastoraziun surregiunala e promova il bien contact denter ses parochians.• promova vicendeivlamein relaziuns cun pleivs ed instituziuns buca catolicas e gida a slijar pensums generals el spért ecumen.• s`engascha era socialmein el senn dalla baseligia.• administrescha e tgira las immobilias, ils beins, la facultad dalla pleiv e dallas fundaziuns.• representa ils interess da ses parochians enviers las autoritads ecclesiasticas e publicas.
Commembers	<p>Art. 4</p> <p>Commembers dalla pleiv ein, senza differenza da naziunalitad e dil dretg da burgheis, tuttas persunas da confessiun roman-catolica che habiteschan els sura numnai vischinadis.</p> <p>L`extrada ord la pleiv vegn reconuschida mo sin fundament d`ina declaronza a scret per mauns dalla suprastonza da pleiv. Ella dispensescha dallas obligaziuns finanzialas. L`extrada entra en vigur il di suenter la retschevida dalla brev.</p>
Equalitad dalla schlatteina	<p>Art. 5</p> <p>Las indicaziuns davart las persunas, las funcziuns e las professiuns en quella constituziun serefereschan ad omisduas schlatteinas, aschilunsch ch`ei seresulta buca enzatgei auter ord il senn dalla constituziun.</p>

Pussonza suprema	Art.6 Enteifer la pleiv possedan ils votants la pussonza suprema. Il dretg da votar han parochians catolics (commembers) che possedan il dretg da votar en ils vischinadis ni ch`ein en posses d`ina lubientscha da domicil sco persunas da nazionalitad jastra.
Eligibladad	Art. 7 Scadina persuna dalla pleiv cul dretg da votar sa vegnir elegida en in uffeci ni ina cumissiun. En in gremi consultativ san era persunas ordeifer igl intschess dalla pleiv vegnir elegidas.
Exclusiun	Art. 8 Parents en lingia directa e quina, consorts e fargliuns sco era persunas che vivan en in partenadi registrau u en ina efectiva cuminonza da veta astgan buca appartener il medem mument al medem organ dalla pleiv ni alla suprastonza ni alla cumissiun da gestiun.
Perioda e limitaziun d`uffeci, surdada d`uffeci	Art. 9 La perioda d`uffeci cuoza 3 onns per tut ils officials dalla pleiv. Ei exista negina limitaziun dil temps d`uffeci. La demissiun ei d`inoltrar a scret alla suprastonza da pleiv e quei sil pli tard sin ils 31.12. digl onn avon la radunonza d`elecziuns.
Secret d`uffeci	Art. 10 Ils commembers d`organs e cumissiuns sco era ils funcziunaris dalla pleiv ein suttamess al secret d`uffeci.
Recusaziun	Art.11 Il commember d`in organ dalla pleiv, d`ina cumissiun ei obligaus da prender stgisa tier ina votaziun e tractandas, sch`ina fatschenta pertucca el sez, ni sch`in da ses parents tochen el grad menziunau egl artechel 8 ha interess persunal direct en causa. En cass da dispeta decida l`autoritad u cumissiun corrispudenta tgi che ha da prender stgisa.

1.1 DRETGS DILS COMMEMPERS DALLA PLEIV

Ils commembers san sesurvur dils suondonts instruments democratics per separticipar activamein alla politica dalla pleiv.

Petiziun	Art. 12 Scadin commember dalla pleiv sa inoltrar propostas e petiziuns che pertuccan damondas specialas ni generalas dalla pleiv. Quellas ston vegnir fatgas a scret per mauns dalla suprastonza. La suprastonza ei obligada da prender posiziun a scret enteifer treis meins.
Iniziativa	Art. 13 In`iniziativa alla radunonza generala ei d`inoltrar a scret alla suprastonza cun motivaziun. Ella sto esser suttascretta da silmeins 30 votants. La suprastonza ei obligada da suttametter ina tala iniziativa enteifer sis meins alla radunonza da pleiv e quei ensemen cun ina posiziun ni eventualmeins cun ina cunterproposta. L`iniziativa sa vegnir retratga dallas empremas treis persunas che han suttascret ella.
Moziun	Art. 14 Scadin votant ha il dretg da far propostas a caschun da radunonzas dalla pleiv era partenent fatschentas e caussas ch`ein buca publicadas silla gliesta da tractandas. Vegn ina tala proposta acceptada dalla radunonza sco moziun, sto la suprastonza suttametter rapport e proposta alla proxima radunonza da pleiv.
Interpellaziun	Art. 15 A caschun d`ina radunonza dalla pleiv sa scadin votant pretender sclariment dalla suprastonza pertuccont situaziun ni liquidaziun d`ina fatschenta. Quella sto buca star en connex cun las tractandas publicadas. La suprastonza sa rispunder sco suonda:

- a) immediat ni a caschun dalla proxima radunonza da pleiv
- b) a scret enteifer 3 meins
- c) refusar il sclariment sche interess impurtonts dalla pleiv ni da tiarzas persunas giustificeschan quei.

Dretg da
recuors

Art. 16

Encunter conclus dalla suprastonza e dalla radunonza da pleiv sa vegnir recurriu enteifer 20 dis tier la cumissiun administrativa dil Corpus Catholicum tenor art. 25 ss. dalla Constituziun cantunala dalla Baselgia catolica dil cantun Grischun.

2. DISPOSIZIUNS ORGANISATORICAS

Organs dalla
pleiv

Art. 17

- 1. La radunonza da pleiv
- 2. La suprastonza
- 3. La cumissiun da quen e gestiun

Il cussegl pastoral dalla pleiv ei in organ ecclesiastic. Sia funcziun, sias cumpetenzas e cumposiziun vegnan definidas en in regulativ separau.

La radunonza
da pleiv

Art. 18

La radunonza ei igl organ suprem dalla pleiv. Ella cumpeglia ils parochians cun dretg da votar. La radunonza da pleiv duei haver liug igl εμπrem semester digl onn current.

Cumpetenzas

Art. 19

La radunonza da pleiv ha las suandontas cumpetenzas:

- a) elecziun dil plevon (tenor las perscripziuns ecclesiasticas)
- b) elecziun dil president dalla pleiv e da 4 ulteriurs commembers da suprastonza
- c) elecziun da 2 commembers per la cumissiun da quen e gestiun
- d) relasch e midada dalla constituziun e dalla lescha da taglia
- e) approbar ils quens annuals, approbar il preventiv e fixar il pei da taglia
- f) conclus davart expensas che survargan la cumpetenzas dalla suprastonza
- g) decisiuns sur da damondas resalvadas expressivamein alla radunonza ni che vegnan suttamessas dalla suprastonza per decisiuns sur da cumpras, venditas, brats ed impegnaziuns dad immobilias e dils beins dalla pleiv
- h) approbar regulativ da salarisaziun dils officials

Convocaziun

Art. 20

La convocaziun a radunonzas ei da far silmeins 10 gis avon entras publicaziun officiala. Radunonzas extraordinarias vegnan convocadas sin giavisch da silmeins 30 commembers dalla pleiv ni sche la suprastonza anfla ei per necessari.

Cumpetenzas da
conclus

Art. 21

La radunonza sa concluder sch'ella ei convocada el senn da questa constituziun. Tuttas tractandas ein da predeliberar dalla suprastonza. Tractandas che vegnan proponidas pér a caschun dalla radunonza vegnan surdadas alla suprastonza per l'examinaziun preliminar.

Per regla vegn ei decidu cun maunpli, nun ch'ina quarta dils votants presents pretendan scrutini. Cedels vits e nunvaleivels vegnan buca quintai.

Tier votaziuns cun scrutini vala igl absolut pli dallas vusch valeivlas (diember dallas vuschs valeivlas: 2 + 1).

Ein las vuschs ulivas en cass da votaziun, ha il president la vusch da tagl.

Ein las vuschs egualas en cass d'elecziun, decida la sort.

2.1. SUPRAGONZA DA PLEIV

Cumposiziun

Art. 22

La suprastonza ei igl organ executoric ed administrativ dalla pleiv. Ella consista dil:

- a) president
- b) 4 ulteriurs commembers
- c) plevon (ex officio)

La suprastonza vegn elegida per treis onns dalla radunonza da pleiv e seconstituescha sesezza – priu ora il president.

Art. 23

Obligaziuns e cumpetenzas dalla suprastonza

Las obligaziuns e cumpetenzas dalla suprastonza ein:

- a) representar la pleiv envers autoritads ecclesiasticas, cantunalas e communalas
- b) preparar las fatschentas per mauns dalla radunonza ed exequir ils conclus
- c) survegilar l'administraziun, menar il quen annual e preperar il preventiv
- d) administrar las fundaziuns ed ils fondos
- e) concluder sur d'expensas unicadas entochen frs. 50'000.00 netto ed entochen frs. 10'000.00 netto sur d'expensas che serepetan onn per onn
- f) menar process, recuors, serrar contracts e convenziuns risguardond litera e. Ei stat liber alla suprastonza da suttametter la damonda alla radunonza da pleiv
- g) survegilar las extradadas ed entradas da commembers cun comunicar agl uffeci da taglia ed alla canzlia communal
- h) fixar la paga dil plevon cun risguardar las directivas dalla Baselgia catolica dil cantun Grischun e confirmar il contract
- i) fixar la paga da tuts funcziunaris
- j) cooperar tier l'execuziun dallas leschas, uordens e conclus
- k) engaschar ils calusters, ils organists, igl archivar ed ils gidonters necessaris tenor basegns
- l) eleger il cussegl pastoral
- m) relaschar uordens, statuts, regulativs e reglaments
- n) fixar il liug dalla radunonza da pleiv

Art. 24

Funcziun dils suprastonts ed ulteriurs posts

President

Il president convochescha ed empeila las radunonzas da pleiv e las sesidas da suprastonza. El segna ensemen cugl actuar protocols, contracts ed ulteriurs documents, cun il gerau dils beins e baghetgs ils contracts d'affitaziun, cun il gerau dallas immobilias ils contracts corrispundents. L'administraziun dalla pleiv ei suttamessa administrativamein al president. En cass urgents sa el prender preventivamein decisiuns necessarias.

Actuar

Igl actuar scriva il protocol dalla radunonza da pleiv e dallas sedutas da suprastonza. Il protocol ei da suttametter alla proxima radunonza ni sesida per approbaziun. Igl actuar suttascriba ils conclus ensemen cun il president. Sco vicepresidente substituescha el il president.

Cau finanzas/ post da contabilitad

Il cau da finanzas ei responsabel per la facultad dalla pleiv e dallas fundaziuns, dils legats sco era dils fondos annuals. El ei responsabel per il quen annual e l'entira contabilitad. El ei responsabel per las pagas da tuts emploiai e funcziunaris. El incassescha ils tscheins dallas immobilias, dils beins e dil funs. El tschenta ensemen il quen annual ed il preventiv per mauns dalla suprastonza e dalla radunonza da pleiv. La lavur da menar la contabilitad sa era vegnir surdada ad ina tiarza persuna.

Geraus

Las funcziuns pli detagliadas dils ulteriurs suprastonts (geraus) e dils ulteriurs uffecis enteifer la pleiv vegnan regladas en in reglament/carnet da duers separau.

Art. 25

Delegaziun

La suprastonza sa delegar pensums specials al president, a singuls commembers, ad ulteriurs funcziunaris sco era ad ina cumissiun ni a tiarzas personas per liquidaziun. Sur dil resultat han ils incumbensai da rapportar alla suprastonza. En cass da pensums pli gronds redegia la suprastonza in carnet da duers pils incumbensai.

Art. 26

Uorden da
fatschenta

La suprastonza serimna sin invit dil president ni sin pretensiun da 2 da ses commembers.
Ella sa concluder valeivlamein sche silmeins 3 commembers ein presents.
En cass da vuschs ulivas decida il president dalla sesida.
Conclus sin via circulara ein valeivels mo en cass d'unanimitad.
Scadin commember che fa part alla suprastonza ei obligaus da votar.

Art. 27

Dretg da
representar la
pervenda/funda
ziuns

Mintga pleiv anteriura dils vischinadis da Cumbel/Peiden, Lumbrein, Suraua e Vrin ha il dretg da representar lur pleiv e lur fundaziuns cun ina persuna en la suprastonza dalla pleiv.
Stat negina persuna dil vischinadi a disposiziun per in uffeci a caschun dalla radunonza d'elecziuns, sa in interessau d'in auter vischinadi vegnir elegius.

Art. 28

Sedutas
communablas

Tier decisiuns da pli gronda muntada sa la suprastonza far ina seduta (consultativa) ensemen cun ils commembers dalla cumissiun da quen e gestiun, cun ils commembers dil cussegl pastoral ed ulteriuras persunas dil fatg.

Art. 29

Cussegl
pastoral

Al cussegl pastoral fan commembers da mintga vischinadi part. Plinavon fan ils plevons part dil cussegl pastoral. In commember dalla suprastonza sesa el cussegl pastoral.
Il cussegl pastoral vegn elegius tenor proposta dil plevon per mintgamai 3 onns dalla suprastonza dalla pleiv e seconstituescha sesez.
Las incumbensas dil cussegl pastoral vegnan fixadas en in reglament separau entras la suprastonza.

Art. 30

Cumissiun de
quen e gestiun

La cumissiun da quen e gestiun secumpona da 2 commembers. Ella seconstituescha sezza.
Ils commembers dil post da revisiun examineschan annualmein la contabilitad, il quen da menaschi, la bilanza sco era la facultad dallas fundaziuns e dils legats.
Els controlleschan la gestiun dalla pleiv.
Els dattan rapport a scret alla radunonza da pleiv.
L'incumbensa dil post da revisiun sa era vegnir surdada ad in post extern cumpetent.

2.2 FUNDAZIUNS

Art. 31

Fundaziuns

Alla pleiv appartegnan las suondontas fundaziuns ecclesiasticas che sebasan tenor la resalva per talas en artechel 59 alinea 1 dil cudisch civil svizzer dil dretg public cantunal e per munconza da tal e da prescripziuns davart dalla Baselgia cantunala sin questa constituziun ed il dretg d'isonza.

Cumbel/Peiden

Fundaziun ecclesiastica Baselgia parochiala Cumbel
Fundaziun ecclesiastica Pervenda Cumbel
Fundaziun ecclesiastica Calustria Cumbel
Fundaziun ecclesiastica Caplutta Nossadunna, Cumbel
Fundaziun ecclesiastica Baselgia e Pervenda s.Murezi, Cumbel
Fundaziun ecclesiastica Pervenda Peiden
Fundaziun ecclesiastica Baselgia ss. Trinitad, Peiden
Fundaziun ecclesiastica Baselgia s.Glieci, Peiden-Bogn

Lumbrein

Fundaziun ecclesiastica Pervenda Lumbrein
Fundaziun ecclesiastica Baselgia s.Martin
Fundaziun ecclesiastica Calustria s.Martin
Fundaziun ecclesiastica Caplutta Nossadunna
Fundaziun ecclesiastica Calustria Nossadunna

	<p>Fundaziun ecclesiastica Caplutta s.Roc Fundaziun ecclesiastica Calustria s.Roc Fundaziun ecclesiastica Caplutta s.Bistgaun Fundaziun ecclesiastica Calustria s.Bistgaun Fundaziun ecclesiastica Calustria Surin Fundaziun ecclesiastica Pervenda Surin Fundaziun ecclesiastica Caplutta s.Andriu Fundaziun ecclesiastica Calustria s.Andriu Fundaziun ecclesiastica Baselgia s.Clau</p>
Suraua	<p>Fundaziun ecclesiastica Pervenda Tersnaus Fundaziun ecclesiastica Calustria Tersnaus Fundaziun ecclesiastica Pervenda Camuns Fundaziun ecclesiastica Calustria Camuns Fundaziun ecclesiastica Pervenda Surcasti/Uors Fundaziun ecclesiastica Calustria Surcasti/Uors Fundaziun ecclesiastica Caplania Uors Fundaziun ecclesiastica Baselgia parochiala s.Maria Madleina Fundaziun ecclesiastica Baselgia s.Giusep Fundaziun ecclesiastica Baselgia s.Luregn Fundaziun ecclesiastica Baselgia s.Gion Fundaziun ecclesiastica Caplutta s.Carli Fundaziun ecclesiastica Caplutta s.Catrina Fundaziun ecclesiastica s.Antoni, Camuns Fundaziun ecclesiastica s.Paul, Camuns</p>
Vrin	<p>Fundaziun ecclesiastica Baselgia parochiala Vrin Fundaziun ecclesiastica Pervenda Vrin Fundaziun ecclesiastica Calustria Vrin-Vitg Fundaziun ecclesiastica Casa pauperila Caminada-Galli Fundaziun ecclesiastica Caplutta s.Valentin Fundaziun ecclesiastica Calustria s.Valentin Fundaziun ecclesiastica Caplutta s.Giusep Fundaziun ecclesiastica Calustria s.Giusep Fundaziun ecclesiastica Calustria Vanescha Fundaziun ecclesiastica Calustria Cons Fundaziun ecclesiastica Caplutta Cons Fundaziun ecclesiastica Caplutta s.Gion e s.Paul</p>
3. DISPOSIZIUNS FINANZIALAS	
Administraziun dalla facultad	<p>Art. 32 La pleiv procura per ina buna administraziun da siu fatg. Il quen da menaschi ei da serrar giu mintgamei per ils 31 da december e duei sebasar sin in saun fundament. La facultad dilis fondos ei da plazzar cun segirezia sufficiente ed ei da mussar ora claramein per mintga singula fundaziun.</p>
Taglias e taxas	<p>Art. 33 Per cuvierar las expensas currentas dalla pleiv e sia administraziun incassescha la pleiv ina taglia da cultus. La lescha da taglia regla ils detagls.</p>
Diever	<p>Art. 34 La taglia vegn applicada per suondonts intents: cuvierer las expensas ord il menaschi dalla pleiv e las pervendas. l'erecziun ed il manteniment d'objects ch`ein en possess dalla pleiv. curclar eventuals deficits. projects, lavur da giuventetgna, sentupadas, pelegrinadis etc. donaziuns caritativas e basegns socials. contribuziuns a chors, musicas ed uniuns per diversas prestaziuns.</p>

4. DISPOSIZIUNS FINALAS

Recuors Art. 35
Encunter conclus e decrets dalla suprastanza e dalla radunonza sa vegnir recurriu enteifer 20 dis tier la cumissiun administrativa dalla Baselgia cantunala dil cantun Grischun tenor artechel 25 e suandonts dalla constituziun da quella.

Revisiun Art. 36
Questa constituziun sa vegnir revedida da tut temps parzialmein ni cumpleinamein. Scadina revisiun sto vegnir suttamessa per l'approbaziun alla cumissiun administrativa dalla Baselgia cantunala dil cantun Grischun.

Vigur Art. 37
Questa constituziun survegn vigur legala suenter esser acceptada dalla radunonza constitutiva dalla Pleiv catolica-romana da Lumnezia ed approvada dalla cumissiun administrativa dalla Baselgia cantunala dil cantun Grischun.

Questa constituziun ei vegnida approvada entras la radunonza constitutiva dalla pleiv catolica-romana da Lumnezia dils 3 da november 2017 a Cuschnaus.

Alexander Casanova
President:

Fidel Arpagaus
Actuar:

Approbau dalla cumissiun administrativa dalla Baselgia cantunala dil cantun Grischun

Il president

Igl actuar